

Inspraaknota van Ontwerp derde Gelderse Waterhuishoudingsplan 2005-2009

- 1 Inleiding**
- 2 Beleidswijzigingen**
- 3 Overzicht van alle inspraakreacties**

Bijlage 1

Lijst met afkortingen

Bijlage 2

Overzicht planschade en gevolgschade

Bijlage 3

Inspraakreactie 151 (GIBO-groep) is ingediend namens circa 600 bedrijven, zoals weergegeven in deze bijlage.

1 Inleiding

De provinciale slagzin 'Water leeft in Gelderland' blijkt te kloppen gezien de inbreng en opkomst tijdens de inspraakperiode van het ontwerp waterhuishoudingsplan. De inspraakavonden trokken circa tweehonderd belangstellenden en er zijn 185 zienswijzen ingediend. Tijdens de informatie-avonden is er vooral gesproken over planschade, gevolgschade en over de invloed van het natuurbeleid op de landbouw. De inspraakreacties gaan vooral over waterberging, natte natuur en financiën.

In hoofdstuk 2 van deze inspraaknota worden de onderwerpen weergegeven waarover in de inspraakreacties om planwijziging wordt verzocht. Deze onderwerpen zijn geselecteerd op basis van de volgende criteria: 'hoofdlijnen van beleid 2015', 'functies en de functiekaart', 'Speerpunten voor de planperiode'. In deze nota worden op basis daarvan voorstellen gedaan voor aanpassingen in het ontwerp WHP-3. De volledige weergave van de inspraakreacties, de beantwoording ervan en de eventuele planaanpassingen zijn weergegeven in hoofdstuk 3 van deze nota. De aanpassingen zullen wij in de nota van wijzigingen opnemen en voorleggen aan Provinciale Staten.

Als bijlage 1 is een lijst met gebruikte afkortingen opgenomen. Tevens is in bijlage 2 een overzicht opgenomen van de planschade en de gevolgschade.

Vaststellingstraject inspraaknota van het derde Waterhuishoudingsplan (WHP-3)

Vaststelling inspraaknota in het college van Gedeputeerde Staten (GS)	2 november
Bijeenkomst spreekrecht Commissie verkeer en Waterstaat (CVW)	17 november
Vaststelling nota van wijzigingen in GS	23 november
Statenbehandeling in de CVW	1 december
Statenbehandeling en vaststelling WHP-3 in PS	15 december

Inspraakreacties

In totaal zijn er 185 inspraakreacties op het ontwerp waterhuishoudingsplan binnengekomen. Meer dan de helft van deze reacties zijn afkomstig van burgers: 86. Daar onder bevinden zich 61 reacties van agrariërs. Er zijn 16 reacties afkomstig van belangenbehartigers; 10 reacties zijn afkomstig van het bedrijfsleven; 26 zijn afkomstig van belangenorganisaties; 36 zijn afkomstig van gemeenten/regio; 4 zijn afkomstig van de waterschappen (plus 1 gezamenlijke brief); 3 zijn afkomstig van provincies en 5 zijn afkomstig van het Rijk. Eén inspraakreactie (GIBO-groep) is ingediend namens 600 bedrijven, bekrachtigd met de noodzakelijke ondertekende machtigingen.

In deze 185 inspraakreacties komt het onderwerp waterberging 77 en het onderwerp natte natuur 79 maal aan bod. Er zijn 65 reacties die betrekking hebben op financiële zaken zoals schade en subsidies. In onderstaand overzicht wordt weergegeven hoe vaak een thema in een inspraakreactie voorkomt (per inspraakreactie worden gemiddeld 3 thema's aan de orde gesteld).

Algemeen (ambitie, keuze actiegebieden etc.)	31
Veiligheid tegen hoogwater	31
Landbouw	25
Natte natuur	79
Waternatuur	14
Waterberging	77
Waterkwaliteit	21
Stedelijk waterbeheer	21
Grondwaterbeheer	8
Grondwaterbeleid	13
Instrumentarium	23
GGOR	9
Monitoring	1

Zwemwater	8
Beroepsscheepvaart en wegen	1
Cultuurhistorie en landschap	15
Europese Kaderrichtlijn water (KRW)	15
Toezicht en regie	10
Financiën	65

Er zijn 51 inspraakreacties waarin de relatie met de Reconstructieplannen wordt gelegd. Deze inspraakreacties zijn grotendeels afkomstig van GLTO, agrariërs en gemeenten. Het gaat er hierbij vooral om dat er al inspraak is op het ontwerp WHP-3 terwijl de inspraakreacties op de reconstructieplannen nog niet zijn beantwoord. Daarnaast ook inhoudelijke opmerkingen over waterberging en natuurbeleid. De beantwoording van deze reacties is afgestemd met de beantwoording van de inspraak van de ontwerp-reconstructieplannen.

2 Nota van wijzigingen Ontwerp WHP-3

2.1 Inleiding

Uit de binnengekomen reacties en het advies van de Provinciale Commissie voor de Fysieke Leefomgeving (PCFL) blijkt dat de provincie in de inspraak steun heeft gevonden voor het beleid in ontwerp-WHP-3. Ook is vanuit de betrokken gemeenten, regio's, mede-overheden en belangenorganisaties waardering uitgesproken over de samenwerking rond de totstandkoming van het plan.

Veel reacties betreffen het uitvoeringsgerichte karakter van het plan. Vaak is de vraag gesteld of het de provincie ook lukt het plan daadwerkelijk uit te voeren. Wij hebben als Gedeputeerde Staten gekozen voor scenario 2, waarbij wij de ambitie hebben om het beleid uit WHP-2 en het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) uit te voeren voor 2015. De keuze voor prioriteitsstelling voor de uitvoering in actiegebieden is daarbij een belangrijke hoofdlijn van het beleid uit het ontwerp WHP-3. Deze keuzes op hoofdlijnen voor het beleid 2015 ontvangen brede steun in de inspraakreacties. Op basis van het beleid voor 2015 hebben wij in het ontwerp WHP-3 prestaties uitgewerkt die wij nodig achten om voldoende voortgang te boeken tijdens de planperiode. De prestaties in de planperiode hebben wij lager gelegd dan lineair valt af te leiden van de doelen voor 2015. Het benodigde verhogen van het uitvoeringstempo zal namelijk het beste geleidelijk kunnen plaatsvinden waardoor er tot en met 2015 jaarlijks sprake zal dienen te zijn van een lichte tempoversnelling. Ondanks deze 'voorzichtige' ambities voor de planperiode die na intensief overleg met gemeenten en waterschappen tot stand zijn gekomen, zetten zij vraagtekens bij de haalbaarheid. Wij hebben begrip voor deze vraagtekens omdat ook wij zien dat de uitvoeringspraktijk weerbarstiger is dan het plannen van de uitvoering.

De inspraak geeft naar onze mening op een viertal onderdelen aanleiding tot een koerswijziging van het ontwerpbeleid. Te weten: 'In Oost-Gelderland onderscheid aanbrengen tussen waterberging ter voorkoming van regionale wateroverlast en waterberging ter vermindering van toestroom naar de IJssel', 'Geen externe bescherming van nog te ontwikkelen natuur', 'Ambities voor verdrogingsbestrijding op de Veluwe halveren' en 'de kaart met krimp- en groeigebieden voor grondwateronttrekkingen vereenvoudigen'. Op een twaalfstal onderdelen is er naar onze mening aanleiding voor planwijzigingen waarbij de koers van het beleid niet wijzigt. Voor het overige wordt het plan op onderdelen verduidelijkt en aangevuld. Er is waardering voor de hoofdlijnen van het beleid en voor de samenwerking rond de totstandkoming van het plan.

Er is tijdens de inspraakfase over het ontwerpbeleid overleg gevoerd met de waterschappen en met enkele gemeenten over het ambitieniveau van het beleid en over het detailniveau van het uitvoeringsprogramma. In deze overleggen zijn de ingediende zienswijzen besproken en zijn er suggesties ingebracht voor aanpassingen van het ontwerpbeleid. Wij hebben besloten om het uitvoeringsprogramma niet op het detailniveau van deel 2 van het ontwerp, ter vaststelling aan te bieden aan PS. Wij beschouwen het uitvoeringsprogramma als het werkprogramma voor de waterschappen, gemeenten, Vitens en de provincie. De hoofdlijnen voor de uitvoering door de waterschappen willen wij opnemen in het waterhuishoudingsplan als hoofdstuk 7 'de uitvoeringsagenda'. Met gemeenten en Vitens willen wij op basis van WHP en het werkprogramma afsparken maken over de prestaties in de planperiode. Gedurende de uitvoering zullen wij in overleg met de waterschappen, gemeenten en Vitens de voortgang beschouwen en nadere afspraken maken over eventuele bijstellingen van prestaties.

Onze voorstellen voor de planwijzigingen zijn tot stand gekomen in goede afstemming met het verwerken van de bedenkingen op de reconstructieplannen en met het opstellen van het ontwerp streekplan. De recent door provinciale Staten vastgestelde omgevingsplannen PVVP en GMP hebben wij als kaders gebruikt bij onze voorstellen voor de planwijzigingen van ontwerp WHP-3.

Aan de bezwaren van de waterschappen en de gemeenten willen wij tegemoet komen opdat de uitvoering realistischer wordt. Aan de bezwaren van de agrariërs en de GLTO over de externe bescherming van nieuwe natuur willen wij tegemoet komen omdat het waterbeleid daarmee consistent wordt met het beleid voor mest en amoniak en het beleid voor de ecologische verbindingszones. Het draagvlak voor het plan zal daardoor toenemen. De meeste zienswijzen kunnen goed beantwoord worden door uitleg te geven over de beleidsvoornemens en door aanvullingen in de planteksten op te nemen. Wij zijn van mening dat met de wijzigingen de koers van het waterbeleid intact blijft.

2.2 De onderwerpen voor mogelijke beleidswijzigingen

Naar aanleiding van de inspraak willen wij voor de volgende onderwerpen beleidswijzigingen in overweging geven aan Provinciale Staten:

Veiligheid tegen hoog water:

- De maatregelen voor ruimte voor de rivier uit het regio-advies louter signalerend opnemen in WHP-3;

Droge voeten:

- In Oost-Gelderland onderscheid aanbrengen tussen waterberging ter voorkoming van regionale overlast en waterberging ter vermindering van de toestroom naar de IJssel;

Natte natuur:

- Geen externe hydrologische bescherming van 'nog te ontwikkelen natuur';
- Weidevogelgebieden niet als hoofdfunctie natuur aanduiden;
- De breedte van beschermingszones HEN-wateren (hoogste ecologisch niveau) verminderen;
- De droge delen van de ecologische hoofdstructuur (EHS) louter signalerend opnemen op de functiekaart;
- De ambities voor verdrogingbestrijding op de Veluwe halveren;

Schoon water:

- De maatregelen voor 'vrijwillig inrichten mestvrije zones' niet opnemen in WHP-3;
- Het resultaat voor wat betreft de grenswaarden oppervlaktewaterkwaliteit in de actiegebieden, niet als absoluut resultaat opnemen
- De locaties met functie zwemwater op de functiekaart corrigeren;
- De kaart met krimp- en groeigebieden voor grondwateronttrekkingen vereenvoudigen;

Algemeen:

- De doelen verder uitwerken en de prestaties concreet houden;
- De gevolgen voor planschade en gevolgschade van waterberging en natte natuur uitwerken in WHP-3;
- Twee sleutelprojecten toevoegen voor herstel wateren in en rond stadskernen.

2.3 Mogelijke planwijzigingen uitgewerkt per onderwerp

In deze paragraaf worden de onderwerpen waarvoor wij planwijziging voorstellen afzonderlijk toegelicht. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen onderwerpen waarbij het een koerswijziging betreft ten opzichte van het ontwerp WHP-3 en onderwerpen die als belangrijke wijziging beschouwd worden zonder dat hierdoor de koers van het ontwerp WHP-3 wordt gewijzigd.

2.3.1 Mogelijke koerswijzigingen

1. In Oost-Gelderland onderscheid aanbrengen tussen waterberging ter voorkoming van regionale overlast en waterberging ter vermindering van de toestroom naar de IJssel;

In de reacties van agrariërs, GLTO en gemeenten wordt gesteld dat de vaststelling van concrete waterbergingsgebieden onacceptabel is omdat de planschade nog niet geregeld is, en omdat er nog geen overeenstemming is met de gemeente. Het waterschap Rijn en IJssel wenst niet volledig op te draaien voor het betalen van de planschade, het waterschap acht de provincie en het rijk eveneens aansprakelijk voor de planschade omdat de

waterbergingsgebieden niet alleen nodig zijn voor de regionale wateroverlast, maar ook voor het (met 25%) verminderen van de toestroom naar de IJssel.

De provincie heeft de voorwaarde gehanteerd tijdens het opstellen van het ontwerp WHP-3 dat er overeenstemming dient te zijn tussen gemeenten en waterschap en dat de planschade geregeld moet zijn alvorens concrete gebieden voor waterberging worden vastgelegd in provinciaal beleid.

Voor het concrete waterbergingsgebied Binnenveld binnen waterschap Vallei en Eem is er voldoende overeenstemming met de gemeente en staat het waterschap borg voor het financieren van de planschade. Dit concrete waterbergingsgebied kan dus (conform het ontwerp WHP-3) opgenomen worden in het WHP-3.

Wij zijn van mening dat de concrete waterbergingsgebieden in het gebied van waterschap Rijn en IJssel alleen als dusdanig kunnen worden opgenomen in WHP-3 (en het reconstructieplan) als er voorafgaand aan vaststelling van de inspraaknota in GS overeenstemming is bereikt met het waterschap over de verdeling van de mogelijke kosten voor planschade tussen rijk, provincie en waterschap. Deze overeenstemming is bereikt waarbij het waterschap de planschade voor de waterberging voor regionale overlast voor haar rekening neemt (dit heeft betrekking op 40% van de te bergen kuubs regenwater) en de planschade voor waterberging voor vermindering toestroom naar de IJssel (dit heeft betrekking op 60% van de te bergen kuubs regenwater) zal worden vergoed door het rijk en de provincie. Dit tweede element zal onze inzet zijn in de PKB-Ruimte voor de Rivier waarbij het verminderen van de toestroom naar de IJssel een mogelijke maatregel vormt. Wij zijn van mening dat planschade overigens niet aan de orde is bij het aanwijzen van de waterbergingsgebieden omdat de agrarische bedrijfsvoering planologisch niet wordt belemmerd. Voor de inrichtingskosten van de waterbergingsgebieden in Oost-Gelderland zullen wij nader in overleg treden met het waterschap om te komen tot een gezamenlijke financiering (rijk, waterschap, provincie) gezien de bijdrage aan 'vermindering toestroom naar de IJssel'. Wij denken daarbij aan een zelfde verdeling als de verdeling van de planschade.

Voorstel aan Provinciale Staten:

De concrete waterbergingsgebieden handhaven!

- De begrenzing van de waterbergingsgebieden in Duivense Broek en Eefde-West achten wij dusdanig concreet dat het als waterbergingsgebied kan worden opgenomen in het WHP-3. In het reconstructieplan zullen wij heroverwegen of deze gebieden een rechtstreekse doorwerking naar bestemmingsplannen moeten krijgen aangezien de gemeenten Duiven en Zutphen nog in gesprek zijn met het waterschap over de definitieve begrenzing en mogelijke compensatie.

- In de waterbergingsgebieden in Oost Gelderland is geografisch geen onderscheid aan te brengen tussen de waterbergingsgebieden die nodig zijn voor om de regionale wateroverlast te voorkomen en de waterbergingsgebieden die nodig zijn om de afvoer van regionaal water naar de IJssel te verminderen.

- Het waterschap staat er borg voor om 40% van de planschade te financieren en de provincie zal borg staan om 60% van de planschade te financieren. Het rijk zullen wij aanspreken op medefinanciering bij het opvoeren van de maatregel in de PKB-Ruimte voor de rivier.

- Voor de inrichtingskosten van de waterbergingsgebieden in Oost-Gelderland zullen wij nader in overleg treden met het waterschap om te komen tot een gezamenlijke financiering (rijk, waterschap, provincie) gezien de bijdrage aan 'vermindering toestroom naar de IJssel'. Wij denken daarbij aan een zelfde verdeling als de verdeling van de planschade.

Aangezien er overeenstemming is bereikt over de planschade, stellen wij voor de waterbergingsgebieden in Oost-Gelderland te handhaven in het WHP-3.

De plantekst in paragraaf 2.3.5 van het ontwerp WHP-3 wordt conform aangepast.

2. Geen externe bescherming van 'nog te ontwikkelen natuur'.

In reacties van agrariërs en de GLTO wordt de provincie erop gewezen dat nieuwe natuur geen externe werking zou moeten krijgen. De provincie hanteert deze lijn bij de ammoniakzones en bij de ecologische verbindingzones. Men vraagt de provincie om consequent te zijn en ook bij hydrologische zones die lijn te hanteren. Aangezien 'nog te ontwikkelen natte natuur' in het ontwerp WHP-3 wel een externe hydrologische bescherming krijgt, vindt men dat de provincie niet consequent is. Insprekers verzoeken de provincie om de betreffende beschermingszones te schrappen in het ontwerp WHP-3.

Voorstel aan Provinciale Staten:

Bestaande natte natuurwaarden gelegen in natuurgebieden of in agrarisch gebied dienen beschermd te worden. Het beschermen van een gebied zonder hoge natuurwaarden, vooruitlopend op nog uit te voeren natuurontwikkelingmaatregelen is inderdaad niet reëel.

Alleen natte natuur opnemen op de functiekaart van WHP-3 op basis van bestaande natuurwaarden (conform hieronder geschetste afleiding uit gebiedsplan natuur en landschap) en alleen hydrologische beschermingszones opnemen voor bestaande natte natuurwaarden binnen de ecologische hoofdstructuur (EHS)!

Dit is een koerswijziging t.o.v. het ontwerp.

De functiebeschrijving zal conform het voorstel worden aangepast. Alleen de betreffende gebieden met bestaande natuurwaarden die gelegen zijn binnen de EHS krijgen een hydrologische beschermingszone.

Om te bepalen voor welke gebieden geldt dat er sprake is van actuele natte natuurwaarden, is uit het gebiedsplan natuur en landschap (vastgesteld door GS op 28 september 2004) de volgende selectie gemaakt:

- gebieden met veel natte natuurdoelen (>75%) met minimaal 60% bestaande natuur;
- bestaande natuur met meer dan 50% nat natuurdoel.

De gebieden met veel natte natuurdoelen (>75%) maar voor minder dan 60% bestaande natuur zullen worden aangeduid met een dubbelfunctie 'natte natuur en landbouw'.

Wij vragen de gemeenten om bij de doorwerking in bestemmingsplannen in overleg met de waterschappen de begrenzing van 'beschermingszones van de natte natuur' voor 1 januari 2008 verder te preciseren op basis van topografie (zoals wegen en waterlopen) en op basis van perceelsgrenzen.

De aankomende jaren willen wij benutten om de bestaande natte natuurgebieden exacter in beeld te brengen en in 2006 het WHP daar eventueel op aan te passen. De beschermingszones zijn gebaseerd op clusters van bestaande natuur en zullen in 2006 naar verwachting niet wijzigen.

3. Ambities voor de verdrogingsbestrijding op de Veluwe halveren.

Zowel agrariërs, GLTO alsook waterschappen maken bezwaar tegen de introductie van de onvrijwillige vernatting ten behoeve van de verdrogingsbestrijding. Het betreft dan de laatste trede van de Ladder van Keereweer. Bij de bezwaren wordt aangetekend dat de planschade niet geregeld is en de onvrijwilligheid niet te billijken is.

Daarnaast acht het waterschap Veluwe de prestaties voor natuurbeleid die van hen gevraagd worden in de planperiode niet realistisch.

De ambities voor de verdrogingsbestrijding zijn in het ontwerp WHP-3 verlaagd ten opzichte van WHP-2. De verdrogingsbestrijding wordt tot en met 2008 volledig gericht op de verdroogde natuurparels in de actiegebieden. Het doel is om voor 2009 de verdroging in de

helpt van deze parels aangepakt te hebben. In het omringende stroomgebied van de verdroogde parels kan een ingrijpende grondwaterstandverhoging nodig zijn om de verdroging in het natuurgebied op te heffen. Deze grondwaterstandverhoging kan vernattingschade veroorzaken voor de landbouw. De ervaring leert (evaluatie WHP-2) dat landbouwers veelal niet staan te wachten op vernattingschade, ook niet als daar een volledige vergoeding tegenover staat. Als door de waterschappen niet kan worden overgegaan tot onvrijwillige vernatting (als er niet op minnelijke wijze tot uitvoering van benodigde maatregelen kan worden overgegaan) dan is het niet reëel om te verwachten dat de beoogde verdrogingsbestrijding gerealiseerd kan worden. Bij dit punt dient opgemerkt te worden dat vooral het waterschap Veluwe zeer veel verdroogde natuurparels binnen haar gebied heeft en veel te herstellen HEN-wateren. De aanpak van de verdrogingsbestrijding en het beekherstel is een tijdrovend en kostbaar proces.

Voorstel aan Provinciale Staten:

“De laatste trede van de ladder van Keereweer handhaven”

De ambities voor de verdrogingsbestrijding op de Veluwe naar beneden aanpassen.

Speerpunt 5 als volgt aanpassen:

- *50% van de maatregelen zijn door de waterschappen en de provincie uitgevoerd binnen de actiegebieden in de gebieden van waterschappen Vallei en Eem, Rijn en IJssel en Rivierengebied;*
- *25% van de maatregelen zijn door het waterschap Veluwe en de provincie uitgevoerd binnen de actiegebieden in het gebied van waterschap Veluwe.*

Wij achten dit een koerswijziging ten opzichte van het ontwerp WHP-3 omdat het doel voor 2015 voor de verdrogingsbestrijding veel moeilijker haalbaar zal zijn gezien het lagere uitvoeringstempo in de planperiode. Wij achten deze wijziging gewenst gezien het, ons inziens reële signaal van waterschap Veluwe over de praktische onhaalbaarheid van de ecologische doelen op de Veluwe. Aangezien de ambities voor de verdrogingsbestrijding worden aangepast wordt ook deel 2 (uitvoeringsprogramma) en het kostenoverzicht bijgesteld in WHP-3. De kosten dalen daardoor met 10 miljoen euro, de provinciale financiering daalt daarbij met 2,5 miljoen euro.

4. De kaart met krimp- en groeigebieden voor grondwateronttrekkingen vereenvoudigen

Grondwateronttrekkende bedrijven en de Sopag vragen om meer duidelijkheid over de werking die mogelijk uitgaat van de kaart 'krimp- en groei grondwateronttrekkingen'. Zij vrezen dat bedrijven minder kans zullen hebben op toekenning van vergunning voor grondwateronttrekking nu zij gelegen zijn in een krimp- of stand still-gebied. De mogelijke bedrijfseconomische gevolgen vinden zij onderbelicht in de keuze voor een krimp of groei strategie in een gebied.

Gezien de inspraakreacties zijn wij van mening dat het strategische beleid ten aanzien van grondwateronttrekkingen moet worden verduidelijkt en ondergebracht in hoofdstuk 2. De Krimp- en groeikaart blijkt verwarring te wekken en zal daarom worden vereenvoudigd. Hoofdlijn is dat naast het basisbeleid voor grondwateronttrekkingen, extra aandacht vereist is voor grondwateronttrekkingen in blauwe motoren gezien hun mogelijke invloed op kwantiteit en kwaliteit van kwelstromen en voor gebieden waar grondwateronttrekkingen mogelijk invloed hebben op natte natuur. In veel van deze laatstgenoemde gebieden kan lokaal met (extra) grondwateronttrekkingen juist grondwateroverlast worden bestreden. Gezocht moet dan ook worden naar optimalisering.

Het basisbeleid is dat effectief en efficiënt gebruik van grondwater is toegestaan, mits passend binnen de functietoekenning. Indien de functie dat vereist, dienen zo mogelijk compenserende dan wel mitigerende maatregelen te worden getroffen bij uitbreiding van onttrekkingen en bij nieuwe onttrekkingen.

Het aanvullende beleid in blauwe motoren:

Uitbreiding van onttrekkingen en nieuwe onttrekkingen worden qua hoeveelheid en locatie zo zorgvuldig mogelijk geplaatst om kwelstromen zo min mogelijk negatief te beïnvloeden.

Het aanvullende beleid in optimaliseringsgebieden:

- Voor drinkwatervoorziening: minder onttrekking en verschuiving van onttrekkingen naar andere locaties die minder verdroging opleveren (liefst buiten het optimaliseringsgebied) dan naar locaties die grondwateroverlast beperken (binnen het optimaliseringsgebied). Netto toename van onttrekkingen worden niet toegestaan.
- Voor industrie: huidige onttrekkingen worden gerespecteerd voorzover zij effectief en efficiënt zijn (basisbeleid, geldt voor alle industriële onttrekkingen), voor alle uitbreiding van onttrekkingen en nieuwe onttrekkingen worden zo mogelijk compenserende dan wel mitigerende maatregelen voorgeschreven (dus los van de lokale functietoekenning). Voor nieuwe onttrekkingen wordt bekeken of via een goede locatiekeuze tevens kan worden bijgedragen aan de bestrijding van grondwateroverlast.

Voorstel aan Provinciale Staten:

Het strategische beleid ten aanzien van grondwateronttrekkingen onderbrengen in hoofdstuk 2. De Krimp- en Groeikaart omzetten naar een eenvoudiger kaart met blauwe motoren en optimaliseringsgebieden. Deze optimaliseringsgebieden zijn de huidige blauwe en rode gebieden (krimp en optimalisering) evenals een extra gebied op de Zuid-Veluwe (nu geel en groen). Beleid voor optimaliseringsgebieden helder beschrijven. Aangezien een tweetal grondwaterregio's wijzigen van 'groei' respectievelijk 'stand still' naar 'optimalisering' is er hierbij sprake van een koerswijziging.

Nota Bene: Grondwaterbescherming ook opnemen in WHP-3.

In de KRW geeft de EU de lidstaten de opdracht om grondwaterlichamen in het waterbeleid op te nemen die beschermd dienen te worden voor de menselijke consumptie. Het rijk heeft dit vertaald door te stellen dat deze grondwaterlichamen in de provinciale waterhuishoudingsplannen opgenomen dienen te worden. Wij willen daar op bescheiden wijze thans al invulling aan geven door de 25-jaars beschermingszones, zoals al opgenomen in het GMP-3, ook op te nemen op de functiekaart van het WHP-3. Dit betreft geen beleidswijziging omdat dit beleid al is vastgesteld in het GMP-3.

2.3.2 Overige wijzigingen

1. De maatregelen voor Ruimte voor de Rivier uit het regio-advies louter signalerend opnemen in WHP-3.

In de reacties van bewoners en grondeigenaren wordt gesteld dat de maatregelen voor ruimte voor de rivier geen beleidsstatus mogen krijgen in WHP-3 vooruitlopend op de Planologische Kernbeslissing over Ruimte voor de Rivieren (PKB-RvdR). Men vreest voor planschade en men vindt de status en de weergave van de maatregelen veel te indicatief om beleidsconsequenties aan te ontleen in WHP-3.

Voorstel aan Provinciale Staten:

De kaart met mogelijke maatregelen voor 'ruimte voor de rivier' een nadrukkelijk signalerend karakter geven in WHP-3. De beleidsstatus wordt daarmee bewust teruggebracht tot 'signalering'. Voor doorwerking naar het streekplan geldt dan ook een signaalfunctie waarmee de provincie zich zal inspannen om ontwikkelingen te voorkomen die de betreffende maatregelen voor ruimte voor de rivier zouden kunnen gaan belemmeren. Bij de signalering zullen wij opnemen dat op korte termijn actie nodig is om de 'korte termijn acties' uit het regio-advies tot uitvoering te brengen. Via de regionale stuurgroep zullen wij ons daar actief in opstellen.

De plantekst en kaart op blz. 44 van het ontwerp WHP-3 conform aanpassen.

2. Weidevogelgebieden niet als hoofdfunctie natuur aanduiden

In inspraakreacties van agrariërs wordt bezwaar aangetekend tegen de aanduiding 'natte natuur' van weidevogelgebieden. Zij zijn van mening dat daardoor onvoldoende recht wordt gedaan aan de dubbelfunctie met landbouw en het gegeven dat deze weidevogelgebieden in agrarisch gebruik zijn en veelal zullen blijven. Dit achten wij reëel omdat de weidevogelgebieden meestal in agrarisch gebruik zijn en deze nevenfuncties ook van belang zijn voor de waarde van de gebieden voor weidevogels.

Voorstel aan Provinciale Staten:

Weidevogelgebieden niet als hoofdfunctie natuur aanduiden maar als verweven functie met landbouw.

In de functiebeschrijving van weidevogelgebieden zal worden aangegeven dat de inrichting en het beheer van het waterhuishoudkundige systeem, aanvullend op de natuur, ook gericht zijn op de landbouw.

Dit zal conform worden aangepast in de tekst en kaart in paragraaf 2.3.3 van het ontwerp WHP-3 en de functiekaart.

3. Beschermingszones HEN-wateren (hoogste ecologisch niveau) aanpassen

In inspraakreacties van agrariërs en de GLTO wordt bezwaar gemaakt tegen de belemmering die de beschermingszones van HEN-wateren oproepen voor de landbouwbedrijfsvoering. Men vreest planschade en beperkingen van de bestaande bedrijfsvoering en grondgebruik.

De aanduiding van zones van 50 meter aan weerszijden van de HEN-wateren en 10 meter aan weerszijden van de daarheen toestromende wateren. Deze zones hebben hoofdzakelijk tot doel om inspoeling en inwaaien van gewasbeschermingsmiddelen tegen te gaan. Om die reden wordt in deze zones een planologische bescherming voorgestaan waarmee intensieve (tuinbouw)teelten kunnen worden geweid.

Uit nadere analyse blijkt dat het uitspoelen en inwaaien van gewasbeschermingsmiddelen voldoende kan worden voorkomen met een spuitvrije zone van 15 meter. Met de wijziging van de zone in 15 meter (gemeten vanaf de insteek van de beek), is een deel van de stoffentoevoer af te vangen. De overige beïnvloeding via toestromend grondwater en via drainwater, is met afspraken tussen grondgebruiker en waterschap te voorkomen door inrichtingsmaatregelen, aanpassing van het lozingspunt van drains en voorlichting over de toepassingswijze van gewasbeschermingsmiddelen en wijze van grondbewerking.

Voorstel aan Provinciale Staten:

“De beschermingszone van HEN-wateren te verkleinen naar 15 meter en de zones van toestromende wateren beperken tot de toestromende a-watergangen “

In de plantekst zal worden opgenomen dat deze zone uitsluitend bedoeld is om intensieve (tuinbouw)teelten te weren en dat de bestaande agrarische bedrijfsvoering er niet door wordt belemmerd. De planologische bescherming beschouwen wij als een aanvulling op de instrumenten binnen de AmvB-Open teelten en Veehouderij. De AmvB zal bepalend zijn voor deze aanvullende planologische aanpak.

4. De droge delen van de ecologische hoofdstructuur (EHS) louter signalerend opnemen op de functiekaart.

Veel agrariërs hebben bezwaar gemaakt tegen de weergegeven EHS op de functiekaart in het ontwerp WHP-3. Daarbij stelt men dat men planschade ondervindt door de aanduiding EHS op de functiekaart in het WHP. Voor de droge delen van de EHS wordt geen specifiek beleid geformuleerd in het WHP. De droge delen van de EHS vallen niet onder de reikwijdte van het WHP. Het opnemen van deze onderdelen van de EHS heeft louter een informerend doel.

Om die reden gaat er dan ook geen gevolg uit naar de landbouw van deze aanduiding op de functiekaart. Dit dient echter wel beter tot uitdrukking te komen op de functiekaart en de toelichting in de plantekst.

Voorstel aan Provinciale Staten:

Expliciet in de tekst in paragraaf 2.3.3 van het ontwerp WHP-3 aangeven dat er alleen waterhuishoudkundige bescherming van de natte onderdelen van de EHS zijn opgenomen in het WHP-3. De droge delen van de EHS vallen niet onder de reikwijdte van het WHP. Het opnemen van deze onderdelen van de EHS heeft louter een informierend doel. De droge delen van de EHS met landbouwkundig gebruik, op de functiekaart als dusdanig aanduiden.

5. De maatregelen en kosten voor 'vrijwillig inrichten mestvrije zones' schrappen

In het ontwerp WHP-3 zijn maatregelen en kosten opgenomen om mestvrije zones op basis van vrijwilligheid te realiseren. Dit is een van de invullingen van het begrip 'blauwe dienst'. De uitspoeling levert in Gelderland waterkwaliteitsproblemen op met nitraat naar het grondwater en fosfaat naar het oppervlaktewater. Het is van belang om te blijven streven naar generiek mestbeleid waarmee de uitspoeling verminderd kan worden. Het rijksmestbeleid maakt echter dusdanig veel uitspoeling mogelijk dat het realiseren van 'mestvrije zones, als blauwe dienst' dweilen met de kraan open zou zijn. In de gebiedsplannen 2005-2006 zijn voor 'vrijwillig inrichten mestvrije zones' geen projecten ingediend door de landbouw. De mogelijkheden die zich in 2007 en 2008 voordoen willen wij wel benutten.

Voorstel aan Provinciale Staten:

"De maatregelen en kosten voor 'provincie-brede invoering vrijwillige mestvrije zones' schrappen als maatregel in de planperiode!"
Voor de uitvoering van de maatregel is het benodigde instrumentarium nog niet beschikbaar, daarom verwachten wij niet dat er al op korte termijn geld nodig zal zijn voor de uitvoering van projecten. Om deze reden willen wij onze ambities aanpassen en in de planperiode niet al op grote schaal aan de slag te gaan met deze maatregel. Wij zullen onze financiële reservering dan ook niet doorvoeren zoals opgenomen in het ontwerp. Als op basis van de gebiedsplannen voor 2007 en 2008 blijkt dat er wel animo bestaat voor 'mestvrije zones' dan zullen wij op dat moment bezien of de financiële middelen voor uitvoering WHP voldoende ruimte bieden om bij te dragen. In 2006 zullen wij eventueel een begrotingsaanvraag indienen voor medefinanciering aan 'mestvrije zones'. Wij willen in Gelderland wel de mogelijkheden om op vrijwillige basis tot vermindering van mestuitspoeling te komen verder bestuderen. De pilot voor 'blauwe diensten 't Klooster' willen wij als sleutelproject handhaven in het WHP. De middelen voor uitvoering van het sleutelproject blijven wij reserveren conform het ontwerp WHP-3. Voorafgaand aan de uitvoering van deze pilot vormt voor ons de bijdrage uit de Koopmansgelden een voorwaarde voor onze deelname.

De plantekst zal conform worden aangepast in speerpunt 5, paragraaf 3.2 van het ontwerp WHP-3. In deel 2 (uitvoeringsprogramma) van WHP-3 zullen de genoemde prestaties worden geschrapt. Bovendien zal het kostenoverzicht worden aangepast. De algemene kosten nemen hiermee af met 15 miljoen euro en voor de provincie betekent dit een verlaging van de financiering van WHP-3 met 5 miljoen euro.

6. Het resultaat voor wat betreft de grenswaarden oppervlaktewaterkwaliteit in de actiegebieden, niet als absoluut resultaat opnemen.

De waterschappen geven in hun inspraakreactie aan dat het niet acceptabel is om van hen te verwachten dat de gewenste grenswaarden voor de waterkwaliteit in de actiegebieden al voor 2009 bereikt wordt. Zij wijzen erop niet alle vervuiliingsbronnen te kunnen aanpakken, vooral als het gaat om diffuse bronnen.

Van de waterschappen kan inderdaad niet vereist worden dat zij voor 1 januari 2009 de aankomende 'grenswaarden KRW' gerealiseerd hebben. Zij hebben de beïnvloeding van de waterkwaliteit niet volledig in handen. Vooral de aanpak van diffuse bronnen vraagt om een gezamenlijke aanpak van rijk, waterschappen, gemeenten en provincie. De lopende initiatieven worden daartoe worden voortgezet. Wel mag van de waterschappen verlangd worden dat zij de beschikbare middelen zullen inzetten om de waterkwaliteit met voorrang in de actiegebieden te verbeteren. De voorlopige grenswaarden KRW zullen daarbij gehanteerd worden als streefwaarden. Ook kan van hen gevraagd worden dat zij de waterkwaliteit zullen monitoren en aan de hand van de resultaten rapporteren over de (on)mogelijkheden om de grenswaarden te bereiken.

Voorstel aan Provinciale Staten:

Het resultaat voor wat betreft de grenswaarden oppervlaktewaterkwaliteit in de actiegebieden, niet als absoluut resultaat opnemen. Opnemen dat van de waterschappen gevraagd wordt om de puntbronnen binnen de planperiode zoveel als mogelijk te saneren en te monitoren wat de waterkwaliteit in de actiegebieden daarna wordt en deze te spiegelen aan de grenswaarden uit de KRW. Binnen de planperiode verwachten wij een rapportage van de waterschappen over de noodzakelijke aanpak om vervolgens in samenwerking met de provincie, de gemeenten en het rijk de resterende (diffuse) bronnen aan te pakken en inzicht te geven in de bronnen waarvan het niet reëel is deze voor 2015 aan te pakken zijn.

7. Meer flexibiliteit in uitvoeringstempo van de maatwerkplannen

Waterschappen en enkele gemeenten maken bezwaar tegen het introduceren van de 'maatwerkplannen'. Men heeft geen behoefte aan een extra planvorm en men acht het op voorhand niet per definitie haalbaar om de geschetste resultaten te behalen. Bovendien signaleren de waterschappen een ongewenste verweving van 'maatwerkplannen' met het te doorlopen GGOR-proces (gewenste grond- en oppervlaktewater regiem) waarover afspraken zijn gemaakt in het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW).

Voorstel aan Provinciale Staten:

Voor de speerpunten 4 (vasthouden van water in actiegebieden) en 5 (verdroogde parels hydrologisch herstellen in actiegebieden), het maatwerkplan vervangen door een 'plan van aanpak' voor het GGOR-proces voor wat betreft deze speerpunten in de actiegebieden. Voor 1 juli 2005 wenst GS deze 'plannen van aanpak' te ontvangen van de waterschappen. Op basis van deze plannen van aanpak zullen afspraken gemaakt worden over het te volgen GGOR-proces en de uitvoering van maatregelen ten behoeve van de speerpunten 4 en 5.

Voor speerpunt 6 (saneren overstorten op HEN-wateren) willen wij in de planperiode met de gemeenten afspraken maken over de realisatietermijn, op basis van een maatwerkplan (bij voorkeur in de vorm van een gemeentelijk waterplan), op te stellen door de betreffende gemeenten voor 1 mei 2006.

Het is reëel om pas op basis van het maatwerkplan (op te stellen voor 1 mei 2006), definitieve afspraken te maken over de realisatietermijn. Ons streven is erop gericht dat de gemeenten en waterschappen in de planperiode van WHP-3 de prestaties weten af te ronden. Het maatwerkplan biedt hen de mogelijkheid om tot maatwerk te komen. Het is heel goed voor te stellen dat het volledig uitvoeren van de maatregelen meer tijd zal vergen. Het maatwerkplan zal inzicht moeten gaan geven in de technische en financiële mogelijkheden voor het uitvoeren van de benodigde maatregelen. Ons streven is om tot zo volledig mogelijke uitvoering te komen in de planperiode.

De provincie gaat financieel bijdragen aan het uitvoeren van de maatwerkplannen en uitvoering GGOR. We hebben daar middelen voor beschikbaar. De financiële afspraken willen wij graag met de gemeenten en waterschappen maken op basis van het

maatwerkplan en op basis van het plan van aanpak GGOR.

Toelichting GGOR als schakel tussen beleid en uitvoering:

Het instrument GGOR is een belangrijke schakel tussen het beleid (WHP3) en uitvoering. Met GGOR worden immers de functies vertaald in concrete waterdoelen op grond waarvan uitvoering van maatregelen dan wel het operationele waterbeheer plaatsvindt, zoals vasthouden van water in gebieden en zoals herstel van natte landnatuur.

Het waterschap zal op grond van de doelen en prioriteiten uit het WHP3, het GGOR-kader, aanwezige gebiedskennis en beschikbare informatie zelf invulling geven aan het GGOR-proces. Als prestaties verwachten wij het volgende:

- Initiatieffase, waarin het waterschap aangeeft op welke wijze de doelen uit het WHP3 het beste kunnen worden gerealiseerd, ofwel hoe op basis van de beschikbare middelen en gebiedskennis een zo hoog en optimaal mogelijk rendement kan worden bereikt. Dit leidt onder meer tot een prioriteitsvolgorde van stroomgebieden voor het uitvoeren van het gehele GGOR-proces: van het opstellen tot het realiseren van GGOR. Het resultaat wordt beschreven in het Plan van Aanpak GGOR (gereed voor 1 juli 2005). Dit plan van Aanpak wordt aan de provincie voorgelegd en besproken.

- Uitvoering GGOR-proces en uitvoering maatregelen behorende bij speerpunt 4 en 5.

8. De doelen verder uitwerken in het beleid (deel 1) tot prestatieniveau, het uitvoeringsprogramma (deel 2) benutten als werkdocument voor GS;

De waterschappen en een aantal gemeenten hebben bezwaren tegen het detailniveau waarop de prestaties staan beschreven in hoofdstuk drie van het ontwerpplan en in deel 2 van het ontwerpplan. Zij vinden dat de provincie daarmee te veel op hun stoel gaat zitten en zij pleiten ervoor om het beleid in het WHP-3 te beperken tot de hoofdlijnen en de waterschappen en gemeenten meer ruimte te geven om deze hoofdlijnen naar de uitvoeringspraktijk uit te werken.

Wij vinden het van belang dat gedurende de uitvoering van het WHP-3 de voortgang kan worden gevolgd aan de hand van prestaties en resultaten. Wij willen de waterschappen en gemeenten niet afrekenen op resultaten omdat wij zeer goed inzien dat er factoren zijn waar zij geen invloed op hebben. Wel willen wij in het WHP prestaties opnemen waar wij de waterschappen op willen aanspreken gedurende de uitvoering. Gedurende de uitvoering willen wij eveneens de ruimte geven om met bijstellingen te komen van de beoogde prestaties en daar jaarlijks afspraken over te maken aan de hand van voortgangsrapportages. De prestaties hebben wij zo geformuleerd dat wij aangeven in het WHP wat er gedaan moet worden en wanneer wij resultaten verwachten. Wij hebben onzes inziens niet in het ontwerpplan opgenomen hoe de waterschappen en gemeenten de uitvoering gaan doen.

Voorstel aan Provinciale Staten:

Het detailniveau waarop de prestaties worden weergegeven in het uitvoeringsprogramma is niet gewijzigd. Wel hebben wij besloten om het uitvoeringsprogramma niet ter vaststelling aan te bieden aan PS. Wij beschouwen het uitvoeringsprogramma als het werkprogramma voor de waterschappen, gemeenten, Vitens en de provincie. De hoofdlijnen voor de uitvoering door de waterschappen willen wij opnemen in het waterhuishoudingsplan als hoofdstuk 7 'de uitvoeringsagenda'. Met gemeenten en Vitens willen wij op basis van WHP en het werkprogramma afspraken maken over de prestaties in de planperiode.

Gedurende de uitvoering zullen wij in overleg met de waterschappen, gemeenten en Vitens de voortgang beschouwen en nadere afspraken maken over eventuele bijstellingen van prestaties.

Het gedetailleerde uitvoeringsprogramma hanteren we daarbij als werkdocument. De waterschappen hebben aangegeven het gedetailleerde uitvoeringsprogramma ook als hun werkdocument te beschouwen.

9. De gevolgen voor planschade en gevolgschade van waterberging en natte natuur uitwerken in WHP-3;

In de inspraakreacties van agrariërs en de GLTO wordt de provincie erop gewezen dat de planschade waterberging geregeld moet zijn alvorens concrete waterbergingsgebieden vast te stellen. Ook voor wat betreft de bescherming van natte natuur wordt gesteld dat de planschade geregeld moet zijn alvorens dit in het WHP kan worden opgenomen.

Voorstel aan Provinciale Staten:

Planschade-afspraken over sturende waterberging zijn gemaakt met waterschap Rijn en IJssel, zie punt 2. Het waterschap Vallei en Eem heeft bevestigd de planschade voor waterberging voor haar rekening te nemen.

Planschade natte natuur regelen conform ontwerp WHP-3: "Voor vastlegging in een bestemmingsplan moeten gemeenten en waterschappen een regeling voor eventuele planschade hebben opgesteld. Dit is uitgangspunt voor de doorwerking naar gemeentelijke plannen." Hier aan toevoegen dat de provincie bereid is om voor een aandeel van een derde mee te betalen aan de vergoeding van planschade natte natuur. Van het waterschap en van de gemeente wordt verwacht dat zij voorafgaand aan de vastlegging in het bestemmingsplan overeenstemming hebben bereikt over het resterende deel van de planschadefinanciering. Deelname van de waterschappen voor zover de planschade en relatie heeft met het waterbeheer.

In WHP-3 een paragraaf opnemen in hoofdstuk 2 over de gevolgen voor planschade en gevolgschade van waterberging en natte natuur van het WHP-3.

10. De locaties met functie zwemwater op de functiekaart corrigeren

In het ontwerp plan wordt een aantal functies onderscheiden, waaronder de functie zwemwater. Op de bij het ontwerp gevoegde functiekaart WHP3 zijn de wateren met de functie zwemwater aangeduid. Deze kaart is echter niet juist. Per abuis zijn er een aantal wateren in aangeduid waarvoor geen voornemen bestond om de functie zwemwater aan toe te kennen. De kaart (kaart 11) die is opgenomen op bladzijde 40 van het deel 1 'Het beleid', is wel juist en ook de bijlage 8 op bladzijden 29, 30 en 31 van deel 3 'Bijlagen', is juist.

Voorstel aan Provinciale Staten:

De locaties met functie zwemwater op de functiekaart WHP3 corrigeren. De criteria die ten grondslag hebben gelegen aan het toekennen van de functie zwemwater zijn weergegeven in paragraaf 2.3.7 'zwemwater' op bladzijde 39 en 40 van het deel 1 'Het beleid'.

11. Sleutelprojecten 'Ontwikkeling Apeldoornse beken en Winterswijkse beken' toevoegen

De gemeente Apeldoorn doet de suggestie om het project 'Beken in de stad' op te nemen als sleutelproject. Volgens de gemeente Apeldoorn ontstaan door beekherstel goede kansen om doelen WHP te realiseren. Als sleutelproject kunnen de betrokken overheden gezamenlijk meedenken met de gemeente Apeldoorn over combinaties waterdoelstellingen en snelle realisatie beken in de stad.

Overigens zijn er in het landelijk gebied in relatie tot de stadskernen goede kansen voor beekherstel. Deze situatie doet zich voornamelijk voor in Winterswijk. Om die reden achten wij het wenselijk om, in aansluiting op het Gelders Milieuplan (GMP), een sleutelproject 'herstel Winterswijkse beken' op te voeren.

Voorstel aan provinciale Staten:

Aangezien de geschetste combinatie van doelstellingen zich in veel steden voordoet en vele gemeenten met beekherstel in en rond de stad aan de slag gaan de komende jaren, lijkt het ons een goede suggestie om voor dit onderwerp, de Apeldoornse beken en Winterswijkse

beken, als Sleutelprojecten toe te voegen.

12. Financiële gevolgen voor gemeenten beter in beeld brengen

Een aantal gemeenten vindt dat de financiële inspanning die van hen gevraagd wordt onduidelijk is en naar hun mening waarschijnlijk bovenmatig is.

De extra kosten voor de gemeenten ten gevolge van WHP-3 hebben vooral betrekking op het saneren van overstorten en afkoppelen van stedelijk gebied. Afkoppelen stedelijk gebied is veelal een onderdeel van de 'basisinspanning riolering' maar is wel afzonderlijk door ons geraamd in het ontwerp WHP-3. Dit staat opgenomen als kosten voor het basisbeleid, totaal 108 miljoen. Deze kosten zijn geen gevolg van WHP-3 maar van afspraken gemaakt in Bestuurlijk Overleg Riolering Gelderland (BORG) en vastgelegd in het Gelders Milieuplan (GMP-3). Wij vragen aan de gemeenten om zelf nader in beeld te brengen hoe de prestatie voor afkoppelen stedelijk gebied gecombineerd kan worden met de 'basisinspanning' stedelijk gebied.

De kosten voor het aanpassen van bestemmingsplannen zien wij als een vanzelfsprekend onderdeel van de doorwerking van het aankomende nieuwe streekplan en kunnen in één keer plaatsvinden. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente bestemmingsplannen actueel te houden. Een goede ruimtelijke ordening en ruimtelijke onderbouwing betekent dat ook de waterhuishouding wordt meegenomen.

De kosten voor beperking van de grondwateroverlast zijn in het WHP niet geraamd. Het voorkomen en oplossen van stedelijk wateroverlast was al een taakstelling in WHP-3, waarvan wij dus verwachten dat deze kosten al een onderdeel uitmaken van de gemeentelijke begrotingen.

Voorstel aan Provinciale Staten:

In WHP-3 een financiële paragraaf toevoegen over de financiële inspanningen voor gemeenten. De kosten die niet een gevolg zijn van WHP-3 daarbij niet opnemen. De kosten die wel een gevolg zijn van WHP-3 specifiek uitwerken per gemeente en in deel 2 afspraken opnemen om met de Gelderse gemeenten te overleggen en daarbij afspraken te maken over de (financiële) inspanningen ten behoeve van uitvoering WHP-3.

3 Overzicht van alle inspraakreacties

3.1 Toelichting bij de tabel

Om het zoeken van inspraakreacties en ons antwoord in deze nota te vergemakkelijken hebben wij de indieners van inspraakreacties in een overzicht opgenomen. De indieners zijn onderverdeeld in de volgende categorieën:

Burgers/agrariërs/belangenbehartigers
Gemeenten/regio's
Waterschappen
Andere overheden
Bedrijfsleven
Belangenorganisaties

Achter de indiener staat een nummer die verwijst naar de plaats waar in de tabel de samenvatting van de inspraakreactie en ons antwoord te vinden is.

Burgers, agrariërs en belangenbehartigers

Naam	Plaats	Nummer
Abbink, Mts.	Winterswijk-Ratum	145
Accon Accountants en Adviseurs	Arnhem	163
Accon Accountants en Adviseurs	Arnhem	162
Alfa accountants en adviseurs	Zelhem	110
Arfman, H.	Neede	111
Arfman, H.J.	Vorden	87
Baerends, E.A.	Laag-Keppel	133
Bevers, G.J. en Bevers-Eppink, A.B. en J.H.H.	Winterswijk-Ratum	182
Blikman, H.D.J.	Ruurlo	124
Bobbink, B en Massink, E.S.	Hengelo Gld	213
Boeijink, J.H.B.	Winterswijk-Ratum	177
Borgman Roeterdink, Mts	Vierakker	147
Botter, Chr.	Heukelum	69
Brand, J. En W. van den	Bern	195
DAS Rechtsbijstand	Amsterdam	61
Derksen, Dhr.A.	Oosterhout	63
Dolle, A.J. ten	Winterswijk-Meddo	226
Eggink, T.	Laren (Gld)	73
Esselink-Goosen, N.M.	Winterswijk-Miste	167
Essen, A.A. van	Arnhem	153
Essen, A.A. van	Arnhem	3
Fennema, A.T.: Rentmeester landgoed Middachten	Veenendaal	121
Fikse, W.F.	Oosterwolde	146
Franken, Frans	Lathum	37
Franken, Frans	Lathum	36
Gibo Accountants en Adviseurs	Doetinchem	218
Gibo Accountants en Adviseurs	Doetinchem	151
GLTO bedrijfsadvies	Deventer	76
Groot Roessink, A.G.	Baak	215
Harmsen, Ing. G.	Harfsen	62
Hartman, E.S.	Toldijk	89
Hartman, Mr. M.A.	Twello	57
Hemert, H. van	Bern	152
Hermans, H.	Baak	155
Heutink-Halve Welle, Mts.	Bronkhorst	143
Heuvel van den, Piet en Schut, Lidy	Heesselt	79
Hoekstra, Rob	Zetten	72

Hoppenreijs, Mts.	Bronkhorst	148
Hunneman, G.W.M.	Lochem	109
J. Den Hartog	Lathum	51
Janssen, W.J.M.	Toldijk	60
Kalisvaart, Pieter a.	Geldermalsen	43
Kapper Lammers, Mts.	Zutphen	203
Kersjes, J.H.O.	Ruurlo	86
Kistemaker, H.	Haarlo	159
Klein Willink, Mts	Geesteren	190
Klooster, A. ten	Ede	5
Korevaar, Rentmeesterkantoor	Ellecom	54
Kornegoor, E.J.W.	Baak	211
Kraaijvanger, Mts. M.J.E. & Th.J.A.	Lathum	199
Kruisselbrink, Mts.	Vorden	141
Kütschruiter, F.J. en Kütschruiter-Stark R.J.R.	Angerlo	66
Lanscot, W.J.J. van	Leur	58
Leunk, G.R. en E. Leunk-Van Batavia, E.	Warnsveld	70
Lintum, J.M. te	Winterswijk-Ratum	80
Manen, Dhr. J. van	Elst	64
Metz, R.	Voorthuizen	125
Mol, J.J.	Est	77
Nagelhoud, M.	't Harde	186
Nijenhuis, Mts.	Hengelo	216
Noordam, Mts.	Ophemert	67
Olthof, H.W.	Toldijk	88
Onstenk-Enzerink, M.G. en Ontsenk, B, Mts.	Toldijk	93
Oonk, JH	Haarlo	150
Oortgiese, L.W.	Baak	156
Persenaire, J.C.	Twello	47
Prinsen, JG	Haarlo	160
Roelvink, H.G.	Twello	2
Ruesink-Klein en Selle, Mts	Hengelo	91
Ruessink, D.	Toldijk	214
Schoutenhuis, B.V.	Woudenberg	44
Sinke, C.A. namens Stichting Huis Bergh	Arnhem	117
Sinke, Marko	Arnhem	119
Sinke, Marko: Landgoed Wisch	Arnhem	118
Slagman-Slotboom, Mts	Neede	82
Smits, Ph.	Bern	176
Stapelbroek, H.G.J.	Toldijk	90
Steenis, H. van	Wadenoijen	101
Steentjes, Mts.	Duiven	108
Steverink, H.J.S.	Silvolde	52
Stichting Rechtsbijstand	Zwolle	102
Stichting Rechtsbijstand	Zwolle	84
Tenhagen, Mts.	Neede	107
Tenkink	Winterswijk	209
Tenkink, J.M.E.	Winterswijk	198
Thoni, Drs. P.J.A.	Twello	50
Tweel, Mr. Ing. J.F.M van den	Geldermalsen	136
Uenk, J.D.	Steenderen	135
Van der Kolk, D. e.a.	Wapenveld	185
Van Duijnen, Mts	Well	189
Veldhuizen VOF, H. van	Bronkhorst	144
Velthuis, H.W.J.te	Borculo	168
Venema, W.	Beekbergen	4

Vliet, M. van	Nederhemert	158
Wijke, A. van	Oosterwolde	94
Winkel, A.G.	Vorden	81
Wissels, A.C. en J.	Hengelo gld.	217
Wullink, G.	Hengelo	201
Wullink, J.H.	Hengelo	220
Zadelhoff-Dolman, J.H. en H.R. en H.H. van	Steenderen	142
Zwep, W.F.	Oosterwolde	92

Gemeenten

Naam	Plaats	Nummer
Apeldoorn, B&W van	Apeldoorn	172
Arnhem, B&W van	Arnhem	222
Borculo, B&W van	Borculo	175
Brummen, B&W van	Brummen	208
Doetichem, B&W van	Doetichem	130
Druten, B&W van	Druten	59
Duiven, B&W van	Duiven	56
Elburg, B&W van	Elburg	97
Epe, B&W van	Epe	202
Ermelo, B&W van	Ermelo	68
Geldermalsen, B&W van	Geldermalsen	173
Harderwijk, B&W van	Harderwijk	178
Hattem, B&W van	Hattem	192
Heerde, B&W van	Heerde	181
Hengelo, B&W van	Hengelo (Gld.)	131
Hummelo en Keppel, B&W van	Hoog-Keppel	179
Maasdriel, B&W van	Kerkdriel	95
Neede, B&W van	Neede	183
Neerijnen, B&W van	Waardenburg	138
Nijkerk, B&W van	Nijkerk	134
Nunspeet, B&W van	Nunspeet	184
Oldebroek, B&W van	Oldebroek	171
Overbetuwe, B&W van	ELST	75
Overbetuwe, B&W van	ELST	75
Putten, B&W van	Putten	116
Regio Rivierenland, Het dagelijkse bestuur van	Tiel	127
Rheden, B&W van	Steeg	207
Ruurlo, B&W van	Ruurlo	191
Steenderen, B&W van	Steenderen	224
Vianen, B&W van	Vianen	35
Vorden, B&W van	Vorden	128
West Maas en Waal, B&W van	Beneden-Leeuwen	126
Wijchen, B&W van	Wijchen	174
Zelhem, B&W van	Zelhem	129
Zevenaar, B&W van	Zevenaar	206
Zutphen, B&W van	Zutphen	105

Waterschappen

Naam	Plaats	Nummer
Gelderse Waterschappen, De besturen van de Waterschap Rivierenland, college van dijkgraaf en heemraden	Doetinchem	197
	Tiel	193
Waterschap Veluwe, Het Algemeen Bestuur	Apeldoorn	149

Andere overheden

Naam	Plaats	Nummer
Dienst Landelijk gebied, gebiedscommissie Neede-Borculo	Arnhem	169
Flevoland, Gedeputeerde Staten van	Lelystad	221
Minister van Verkeer en Waterstaat	Arnhem	223
Minister van Verkeer en Waterstaat	Maastricht	164
Rijksdienst voor de Monumentenzorg	Zeist	40
Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	49
Utrecht, Gedeputeerde Staten van	Utrecht	98
Zuid-Holland, Gedeputeerde Staten van	Den Haag	120

Belangenorganisaties

Naam	Plaats	Nummer
Federatie Ondernemerskringen Valleiregio	Barneveld	219
Federatie Watersport Midden Maas	Malden	74
Fractie PvdA D66 GroenLinks gemeente Voorst	Posterak	137
Gelders Particulier Grondbezit	Wageningen	139
Gemeentebelangen Voorst	Voorst	165
GLTO "De Liemers"	Zevenaar	122
GLTO afdeling Borculo-Neede	Neede	106
GLTO Afdeling Bronckhorst e.o.	Vorden	187
GLTO afdeling Randmeerkust	Hattermerbroek	103
GLTO Belangenbehartiging	Deventer	115
GLTO/ZLTO afdeling Druten en H.A.P.	Deest	188
Landgoed Beekvlief Gelre	Borculo	85
Milieuwerkgroep Buren	Zoelmond	114
NSW Landgoederen Werkgroep Winterswijk e.o.	Winterswijk-Brinkheurne	157
Schut, A.R.	Heesselt	42
Sportvisserij Belang Gelderland	Zaltbommel	140
Stichting Kleivoorziening Rivierenland	Veneendaal	83
Stichting Leven met de Aarde	Etten	78
Stichting Milieuwerkgroepen Ede	Ede	113
Stichting Natuur en Milieu Aalten	Aalten	99
Stichting Natuur in de Graafschap	Lochem	194
Stichting tot Behoud van de Veluwe Sprengen en Beken	Vorchten	6
Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap	Leerdam	55
Vogelbescherming Nederland	Zeist	180
VVD Afdeling Bronckhorst	Zelhem	212
ZLTO/GLTO afdeling Rijk van Nijmegen	Ewijk	154

Bedrijfsleven

Naam	Plaats	Nummer
Bruning, ir. H.A.	Harfsen	96
Delgromij BV	Arnhem	46
GeoComfort	Baak	48
Kamer van Koophandel Rivierenland	Tiel	161
Mol, Johan	Est	123
ProRail	Zwolle	41
Sociale Partners Gelderland	Arnhem	200
Vereniging van Nederlandse Papier en Kartonfabrieken	Hoofddorp	166
Vitens	Leeuwarden	205
Wienerberger Bricks B.V.	Zaltbommel	210

Bijlage 1. Verklarende lijst met afkortingen

AGOR	Actuele Grond- en Oppervlaktewater Regime
AmvB	Algemene Maatregel van Bestuur
BORG	Bestuurlijk overleg riolering Gelderland
CLM	Centrum voor Landbouw en Milieu
EHS	Ecologische HoofdStructuur
GEP	Goed ecologisch potentieel
GET	Goede ecologische toestand
GGOR	Gewenste Grond- en Oppervlaktewater Regime
GGR	Gewenste Grond Regime
GMP	Gelders Milieu Plan
GS	Gedeputeerde Staten
GWW	Grondwaterwet
HEN	Hoogste Ecologische Niveau
HEN	Hoogste Ecologische Niveau
ICES	Interdepartementale Commissie voor economische structuurversterking
IPO	Interprovinciaal Overleg
ISV II	Tweede Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
KRW	Europese Kaderrichtlijn Water
MTR	Maximaal Toelaatbaar Risico
N	Stikstof
NBW	Nationaal Bestuursakkoord Water
NBW	Nationaal Bestuursakkoord Water
NVVP	Nationaal Verkeers- en VervoerPlan
OGOR	Optimale Grond- en Oppervlaktewater Regime
OGR	Optimaal Grond Regime
P	Fosfaat
PAK	Poly Aromatische Koolwaterstoffen
PCB	Polychloorbifenylen
PKB	Planologische Kern Beslissing
PKB-RvR	Planologische Kern Beslissing voor het project Ruimte voor de Rivier
POP	Plattelands Ontwikkelings Programma
PS	Provinciale Staten
PVVP	Provinciaal Verkeers en Vervoers Plan
RWS	Rijkswaterstaat
RWSR	Regionale Watersysteem Rapportage
RWZI	Rioolwaterzuiveringsinstallatie
SED	Specifiek Ecologische Doelstelling
SGB	Subsidie Gebiedsgericht Beleid
SGR II	Tweede Structuurschema Groene Ruimte
SVG	Subsidie Verdrogingsbestrijding Gelderland
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
WB21	Waterbeheer 21e eeuw
WHP	Waterhuishoudingsplan
WHVBZ	Wet Hygiëne badinrichtingen en zwemgelegenheden
WVO	Wet verontreiniging Oppervlaktewateren
WWH	Wet op de Waterhuishouding

Bijlage 2

Overzicht planschade en gevolgschade

Onderwerpen.	Wanneer evt planschade/ vermogensschade?	Waar claimen?	Wie betaalt?	Wanneer evt gevolgschade/ inkomensschade ?	Waar claimen?	Wie betaalt?
-Zoekgebied waterberging	Geen	-	-	Geen	-	-
-Waterberging Binnenveld	Na vaststelling in bestemmingsplan	gemeente obv WRO art 49	waterschap	Na vaststelling inundatienorm door waterschap	waterschap	waterschap
- Waterberging Oost Gld	Na vaststelling in reconstructieplan	Provincie obv Reconstr. Wet art 30	Waterschap, rijk en prov.	Na vaststelling inundatienorm door waterschap	waterschap	Waterschap, rijk en prov.
- Waterberging concreet in 2006	Na vaststelling in bestemmingsplan	gemeente obv WRO art 49	waterschap	Na vaststelling inundatienorm door waterschap	waterschap	waterschap
- Beschermingszone natte natuur	na vaststelling in bestemmingsplan	gemeente obv WRO art 49	gemeente, waterschap, prov.	Geen	-	-
- Vernattingszones natte natuur algemeen	Geen	-	-	Na vaststelling maatregelen door waterschap obv vrijwilligheid	waterschap	waterschap, rijk/EU, prov.
- Vernattingszones verdroogde parels in actiegebieden	Geen	-	-	Na vaststelling maatregelen door waterschap evt. obv onvrijwilligheid	waterschap	waterschap, rijk/EU, prov.
- Bescherming oppervlaktewater voor drinkwaterwinning	Na vaststelling in bestemmingsplan	gemeente obv WRO art 49	gemeente, waterschap, prov.	Geen	-	-

Schaduwwerking

Het waterhuishoudingsplan heeft een strategisch karakter en behoeft een nadere uitwerking in plannen en besluiten van diverse overheidsorganen. Het waterhuis houdingsplan is derhalve te weinig concreet van aard om te kunnen spreken van schaduwwerking die schade zou veroorzaken.

Bijlage 3

Inspraakreactie 151 (GIBO-groep) is ingediend namens circa 600 bedrijven, zoals weergegeven in deze bijlage.